

Master i helseledelse, kvalitetsforbedring og helseøkonomi

Programsensorrapport 2019: Master og oppsummering

Oslo, 3.12.2019

Berit Bringedal

Undertegnede ble oppnevnt som programsensor i brev av 4.1.2016, for perioden 1.1.2016 til 31.12.2019. I følge Programsensoravtalen skal det utarbeides en årlig rapport til programutvalget/fakultetet. I samråd med programansvarlig Aslak Aslaksen ble vi enige om at jeg i 2016 skulle konsentrere meg om helseøkonomistudiet, og vurdere de to andre delene i 2017 og 2018, mens jeg i 2019 gir en samlet vurdering av hele programmet samt organiseringen av masteroppgaven. Grunnet avvikling av eksamen i de respektive kursene, vurderte jeg helseøkonomi i 2017, helseledelse i 2018, og kvalitetsdelen i 2019. Denne siste rapporten gjelder opplegget for masteroppgaven.

Følgende programsensoroppgaver er definert i avtalen med UiB:

- Kommentere og gi råd om innhold, kombinasjoner, struktur, undervisnings- og vurderingsformer i programmet/-ene
- Vurdere standarden på studiet sammenliknet med tilsvarende studier nasjonalt og internasjonalt
- Møte i fagmiljøet (ev programutvalget) minimum en gang årlig for å drøfte løpende saker og mer overordnede spørsmål
- Utarbeide en årsrapport til programutvalget/fakultetet etter angitt mal i kvalitetshåndboken for UiB.

Grunnlagsmaterialet for denne rapporten har vært:

- Kursbeskrivelser, innhold og studieplan, for HELVID 650 (Kilde: MittUiB og Iselin Henriksen Kvamme)
- Kjernelitteratur og annen anbefalt litteratur for studiet (Kilder: MittUiB, Inger Lise Teig og Iselin Henriksen Kvamme)
- Timeplaner og forelesningsnotater fra samlingene (Mitt UiB)
- Gruppeintervju med studenter fra kull 2019 i løpet av samlingen i uke 44, 2019

- Tilstedeværelse på samlingen samme dag
- Samtaler med kursansvarlig Inger Lise Teig

I det følgende gir jeg mine vurderinger i tråd med avtalen.

Generelt

Siden 2014 har studiet produsert 31 masteroppgaver, et snitt på 6 i året. Det er god produksjon i forhold til ressurstilgangen. Karakterene er gode, 20 av disse har A eller B, og 4 er vurdert til D (ingen ikke-godkjente). Sensorene gir tilbakemelding om at oppgavene holder et høyt nivå.

31 mastergrader i perioden fortoner seg som bra i forhold til ressurstilgangen, men muligens noe mindre enn det man kunne fått til relativt til antall studenter. Jeg har fått opplyst av Iselin Kvamme at det er tatt opp 71 studenter siden våren 2014. Videre er det om lag 50 personer som ikke har fullført studieløpet sitt, jeg antar at det er siden programmet startet.

Jeg er ikke kjent med hvilke rutiner som finnes for oppfølging av studenter som ikke fullfører. Det kan blant annet være nyttig å få vite hva årsakene er til at de ikke fortsetter, for å identifisere mulige tiltak.

Kursbeskrivelse: Innhold og studieplan

Innhold

Pensum og tema for samlingene gir relevant bakgrunnskunnskap for å skrive en master på det nivået som kursbeskrivelsen og retningslinjene krever. Både vitenskapsteori, forskningsmetode, forskningsetikk og teknisk/praktisk arbeid med en vitenskapelig publikasjon berøres, både i pensum og i undervisningen. Etter min vurdering er pensumet adekvat og dekker det som bør dekkes. Det er spennende å inkludere skjønnlitteratur (Sara Stridsberg).

Det er trolig en utfordring å sikre et tilstrekkelig grunnlag i forskningsmetode for denne studentgruppen. De fleste har lite bakgrunn i dette fra grunnutdannelsen, i tillegg til at de har

vært yrkesaktive i mange år. Det er derfor viktig å sikre at pensum har en god balanse mellom teoretiske perspektiv og praktiske anvendelser. Undervisningen bør nok også legge vekt på den konkrete gjennomføringen, noe jeg synes opplegget bærer preg av.

Innholdet er særlig solid når det gjelder kvalitative metoder, noe som trolig skyldes kursansvarliges særlige kompetanse. På bakgrunn av innholdet i samlingene, inkludert forelesningsnotater, vil jeg foreslå at kvantitativ forskningsmetode får noe større plass. Statistisk analyse er dekket, men det ser ut til at det mangler undervisning som presenterer studentene for kvantitativ tenkning og metodologi i videre forstand. Et sentralt tema kunne være hvordan forståelse av mekanismer og forklaringer skiller seg fra hverandre i kvalitative og kvantitative forståelser av seg. Jeg antar at Bukve sin innføringsbok gir en alminnelig innføring i samfunnsvitenskapelig metode, men tror det kan være grunn til å sette av noe tid til dette i undervisningen også.

Jeg er kjent med at det stadig bare er en faglærer i full stilling på studiet, og det gir seg også utslag i at hennes ekspertise får større innflytelse på studentenes valg av tema og metode for masteroppgaven, sammenlignet med de andre kursene. Slik velger langt flere ledelsesrelaterte tema og kvalitative metoder. Dersom man ønsker en større bredde, kan det eksempelvis gjøres ved at flere av faglærerne involveres i innholdet i, undervisningen på, og veiledningen av masteroppgavene. Dagens skjevdeling i ansvar kan også få en selvforsterkende effekt ved at den som underviser mest øker antall studenter innen sitt kompetansefelt.

Kursbeskrivelse

Så vidt jeg kunne se foreligger det to beskrivelser av kurset, en i Emnebeskrivelsen og en i Retningslinjer for masteren. Disse to har noe ulikt innhold, hvilket det bør rettes opp i. Dette gjelder blant annet punktet om kravene for å kunne søke opptak på masteren: er det et krav at alle tre kurs er gjennomført? Det gis noe ulike informasjon, også i andre beskrivelser av masteren.

Emnebeskrivelsen skjemmes av noen skrivefeil og unøyaktigheter. Til sist i denne rapporten vedlegges en kommentert versjon, samt noen forslag til endringer. I retningslinjene er det kanskje behov for å presisere at studenten skal være førsteforfatter i de tilfellene der det er flere forfattere. I tilfeller der flere studenter skriver sammen heter det at omfanget "forventes å

være noe større". Dette foreslår jeg endret til "skal være større". Man kan vurdere å spesifisere ytterligere hva man mener med "større".

Jeg må ta et forbehold når det gjelder konsistens mellom ulike omtaler: For en ekstern leser er det ikke helt enkelt å finne fram i sidene på MittUiB (emneknaggene og innholdet henger ikke helt sammen, jeg klarte for eksempel ikke å finne endelig pensumliste her). Gode og ryddige nettstedet krever selvsagt ressurser, og jeg er godt kjent med knappheten. Jeg nevner det for vurdering. Jeg sjekket nettstedet for tilsvarende master ved UiO, og opplevde det som enklere og mer oversiktlig. Igjen dreier dette seg om ressurser. PU-møtene kan muligens benyttes mer systematisk til å diskutere hvordan man skal fordele de ressursene en har på alle oppgaver, herunder publisering av informasjon på nett. Det kan hende dette er et område der den administrative støttefunksjonen kunne spilt en større rolle.

Undervisning og veiledning

Jeg var til stede på én samling, der studentene presenterte sine foreløpige prosjektskisser og fikk kommentarer av hverandre i tillegg til faglærer. Det fungerte godt, det var utbytterikt både for den som ga og mottok kommentarer. Dette krever god monitorering, hvilket var tilfellet her.

Både intervjuet med en gruppe av studentene og Inger Lise Teig underbygger at dette er en undervisningsmetode som fungerer godt.

En hoveddel av undervisningen på dette nivået er knyttet til veiledning. Her uttrykte studentene at de var fornøyde (hittil, de har nettopp satt i gang). Alle hadde blitt tildelt veileder, jobbet nå med prosjektbeskrivelsene, og ga uttrykk for at samarbeidet fungerte godt. Det ser ut til å være skjevfordeling mellom faglærerne når det gjelder antall studenter til veiledning. Dette, ved siden av alternative veiledningsformer, bør diskuteres i PU.

En alternativ form er gruppeveiledning, der studenter med like metodiske og/eller substansielle oppgaver, blir veiledet i gruppe. Det kan også være nyttig å få tips av tidligere studenter når det gjelder deres arbeid med oppgaven.

I følge faglærer er det en konstant utfordring å sikre nok veiledere. Det er god kontakt mellom fagmiljøene i Norge, men ingen utveksling av veiledning, bare sensorer og gjesteforelesere. Dette gjør at antallet veiledere utenfor studiet er lite, og desto større arbeidsbelastning på den ene faglæreren.

Når det gjelder studentenes krav til veiledningens omfang, lurer jeg på om de 17 timene som er satt av skal dekke både lesing/kommentering og direkte samtaler mellom student og veileder? Dette bør kanskje presiseres. Om det skal dekke alt veiledningsarbeidet, fortoner det seg som knapt.

Diverse

Evalueringsrutiner

Alle kurs bør ha rutiner for evaluering av opplegget. Her har jeg forstått at det dreier seg om samtaler i løpet av undervisningen. Jeg tror det kan være nyttig med en skriftlig evaluering her også, som gir mulighet for en mer systematisk gjennomgang over tid.

Tilbakemelding fra studenter etter fullført master kan være nyttig, og, som nevnt over, tilbakemelding fra de som ikke fullfører,

Administrativ støtte

Faglærer opplyste at hun fikk veldig god administrativ støtte. Det er også min erfaring som programsensor. Som nevnt over, bør det diskuteres hvordan denne funksjonen kan brukes best mulig.

Samarbeid om innholdet i masteren

Jeg tror det ville være en fordel at flere faglærere samarbeidet om innholdet i masteren. Ressurs/lærer-knappheten gjør at det mangler et fagmiljø som kan diskutere og utvikle opplegget, men kanskje er det mulig å etablere noe tettere samarbeid mellom de faglærerne som er der. Jeg har også fått vite at det jobbes med å utvikle en MBA under Topplederprogrammet, hvilket kan gi muligheter for å koble seg på et større fagmiljø. Det kan kanskje diskuteres om det også er andre fagmiljø som kunne være interessante samarbeidspartnere.

Studentene nevnte at det hadde vært stimulerende om oppgavene deres hadde kommet mer direkte til nytte. Ved UiO eksisterer et "Mastertorg" der oppdragsgivere kan melde inn problemstillinger de ønsker belyst. Det gir studentene mulighet for å gjøre noe som en oppdragsgiver etterspør, i tillegg til en utvidelse av antall veiledere. Finnes et lignende opplegg ved UiB, kan det kanskje være noe å koble seg på.

Emnebeskrivelse for HELVID650

Masteroppgåve i helseleiing, kvalitetsforbetring og helseøkonomi (EVU), haust 2019

Studienivå (studiesyklus)

Master

Undervisningsspråk

Norsk

Undervisningssemester

Vår og haust

Mål og innhald

HELVID650 Masteroppgave i helseleiing, kvalitetsforbetring og helseøkonomi representerer eit sjølvstendig arbeid der studenten skal bruke kunnskap og ferdigheitar til å analysere og reflektere over ei avgrensa problemstilling innan helseleiing, kvalitetsforbetring eller helseøkonomi. Føremålet med masteroppgåva er å fordjupe seg i eit tema og å utføre eit sjølvstendig forskingsarbeid. Oppgåva skal gje trening i å formulere ei problemstilling, gjennomføre datainnsamling og/eller diskusjon av litteratur/teori, og dessutan analyse og tolking av eigne data.

Temaet og problemstillinga skal vere relevant i høve til studieprogrammet si målsetning og innhald. Tema vil normalt liggje innan felte helsepolitikk, leiing, organisering, planlegging og dimensjonering av helsetenester, kvalitetsforbetring, pasienttryggleik eller helseøkonomi. Oppgåva kan vere enten empirisk eller teoretisk. Metodologisk kan empiriske oppgåver nytte kvalitative og/eller kvantitative metodar.

Læringsutbyte

Studenten skal ved avslutta emne ha følgjande læringsutbyte i kunnskapar, ferdigheiter og generell kompetanse:

Kunnskapar:

Studenten:

- har opparbeidd spesialisert innsikt i ein avgrensa del av det tematiske feltet helseleiing, kvalitetsforbetring eller helseøkonomi

Commented [BB1]: Ikke god nynorsk. Er usikker på alternativ: kanskje "omtale"?

Commented [BB2]: Hvorfor to begrep?

Commented [BB3]: Den kom litt overraskende på meg. De andre temaene betegner de tre studieemnene i masteren, mens dette er tillegg. Det er nokså spesifikt også, så jeg lurer på om det er en grunn til å fremheve akkurat dette? Det er jo mange andre tema som like gjerne kunne vært nevnt.

- kan gjere greie for litteratur, omgrep eller teori som er relevante for tematikken til oppgåva, og dessutan vurdere relevansen av metode for datainnsamling
- kan regler for referansebruk og kjeldetilvising
- kan drøfte korleis ein kan gå fram for å diskutere spørsmål innan helseleing, helseøkonomi og kvalitetsforbetring på ein vitenskapleg måte, knytt opp mot ens egne val av tema for masteroppgåve

Ferdigheiter:

Studenten:

- kan formulere ei presis og forskbar problemstilling
- kan utarbeide egne planar for forskning på vitenskapleg nivå
- kan gjennomføre eit sjølvstendig forskingsprosjekt under rettleiing og i tråd med gjeldande forskningsetiske normer
- kan bruke relevante metodar på en sjølvstendig måte
- kan samle, systematisere, analysere, tolke og presentere kunnskap på ein nøyaktig og oversiktleg måte
- kan skilje mellom erfaringsbaserte og vitenskapleg baserte former for kunnskap

Generell kompetanse:

Studenten:

- kan reflektere over styrkar og veikskapar knytte til datainnsamling og forskingsmetodar som er brukt
- kan reflektere over forskningsetiske spørsmål
- kan reflektere over vitenskapelighet i tilhøve til helsevesenet og egne røynsler

Krav til forkunnskapar

Studenten skal ha gjennomført dei tre emna helseleing, kvalitetsforbetring og helseøkonomi.

Undervisningsformer og omfang av organisert undervisning

Masteroppgåva i helseleing, kvalitetsforbetring og helseøkonomi byggjer på dei tre delemna [HEKVAL620](#) (Kvalitetsforbetring), [HELED620](#) (Helseleing) og [HELØK610](#) (Helseøkonomi). Studentane skal så skriva ei masteroppgåve innan eit av desse tre-områda. Undervisninga på emnet [HELVID650](#) gis normalt i form av to fem-dageramlingar i siste halvdel av vårsemesteret, i tillegg til individuell rettleiing og tilbod om minst to oppgåvebaserte seminar i løpet av arbeidet med masteroppgåva. Normert tid for gjennomføring av [HELVID650](#) (masteroppgåva) er to år.

Dei to vekesamlingane består av heildagsundervisning innanfor følgjande emne:

- Vitenskapsteoretiske problemstillingar i praksis
- Grunnleggjande krav til vitenskapleg arbeid
- Innføring i kvalitative metodar, inkludert forskingsdesign

Commented [BB4]: Uklart hva det betyr. (og vitenskapleg er rett nynorsk)

Commented [BB5]: Konsekvent bruk av entall/flertall

Commented [BB6]: Andre steder står det at man kan begynne på masteroppgaven når to emner er gjennomført

Commented [BB7]: Hører dette hjemme i forrige avsnitt?

Commented [BB8]: Foreslår enten "eit vitenskapleg arbeid" eller "vitenskaplege arbeid". Dette omhandler krav til sluttproduktet, ikke sant?

- Innføring i kvantitative metodar, inkludert forskingsdesign
- Praktisk innføring og øvingar i bruk av statistisk programvare (Stata)
- Krav, spesifikasjonar, tips og råd til arbeidet med masteroppgåva

I løpet av samlingane vert det òg tilbode praktisk innføring i etiske problemstillingar (Personvernombodet og Regional Etisk Komité), litteratursøk, tilhøvet til rettleier, og liknande.

Commented [BB9]: Hva er det, spesifikt?

Obligatorisk undervisningsaktivitet

Deltaking på vekesamlingane og utarbeiding av masteroppgåve.

Vurderingsformer

Masteroppgåve med påfølgjande munnleg eksamen. Studenten skal presentere masteroppgåva for sensurkomitéen før utspørjinga som vert gjort av komitéen. Presentasjonen til studenten kan korrigere den endelege karakteren.

Karakterskala

A (beste karakter) til F (ikkje bestått).

Emneevaluering

Emnet vert evaluert gjennom fortløpande tilbakemeldingar.

Commented [BB10]: "Vert evaluert" mangler subjekt. Går ut fra at det er studentens evaluering? Alternativ formulering: Studenten gir tilbakemelding (eller lign.) Det er mulig at det bør være litt mer system på tilbakemeldinger, omtalt i rapporten.

Emneansvarleg

Inger Lise Teig: <http://www.uib.no/personer/Inger.Lise.Teig>

Administrativt ansvarleg

Det medisinske fakultet v/ Institutt for global helse og samfunnsmedisin har det administrative ansvaret for emnet og studieprogrammet.

Kontaktinformasjon

UiB Videre

Universitetet i Bergen

Postboks 7800, 5020 Bergen

Tlf.: 55 58 20 40

e-post: videre@uib.no

Administrativt ansvarleg:

Iselin Henriksen Kvamme Tlf: 55 58 93 31

<https://www.uib.no/personer/Iselin.Kvamme>